

**Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

**Навчально-науковий інститут бізнесу і менеджменту
Кафедра обліку та аудиту**

БАБІЙЧУК ЄЛІЗАВЕТИ ВАЛЕРІЇВНИ

Реферат

кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»

**«МЕТОДИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
ГРОШОВИХ КОШТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ОПОДАТКУВАННЯ (ЗА
ДАНИМИ ПІДПРИЄМСТВА ХХХ)»**

**Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(освітня програма «Облік і оподаткування»)**

Науковий керівник: кандидат економічних
наук, доцент
Поливана Людмила Анатоліївна

Харків – 2020

Кваліфікаційна робота є рукописом.

Робота виконана в Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: доцент, кандидат економічних наук
Поливана Людмила Анатоліївна

Захист відбудеться на засіданні атестаційної комісії у ХНТУСГ за адресою:
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (БАКАЛАВРСЬКОЇ) РОБОТИ

Актуальність теми. Облік грошових коштів та належна його організація є суттєвими ланками у функціонуванні господарюючого суб'єкта, від яких залежать фінансова сталість та ділова активність загалом. Майже всі операції, що відбуваються на підприємстві, пов'язані з придбанням, виробництвом, реалізацією товарів і послуг, тобто з оплатою та одержанням грошових коштів. І так як грошові кошти є найбільш ліквідними активами та обмеженими ресурсами, і успіх діяльності підприємства багато в чому визначається здатністю їх раціонально розподіляти і використовувати, саме тому організація їх обліку є досить важливим питанням під час контролю операцій з ними.

Будь-яка форма підприємницької діяльності нерозривно пов'язана з рухом коштів. Посередниками в цих розрахунках є спеціальні державні та комерційні господарські одиниці – банки. Кошти підприємства (організації) зберігають на своїх розрахункових і поточних рахунках, через які проводяться всі грошові операції без обмеження їхнього переліку. Порядок безготівкових розрахунків суворо регламентований законодавством. Від правильності організації та дотримання методології ведення бухгалтерського обліку і аналізу грошових коштів та розрахунків залежить діяльність підприємства, що має здійснювати розрахунки з постачальниками та підрядниками, покупцями та замовниками, бюджетом, кредиторами, інвесторами.

Аудит грошових коштів дозволяє з'ясувати різного роду порушення, крадіжки, навмисні зловживання, які привели б до відтоку грошових коштів, а в крайньому випадку – банкрутству підприємства. Це підтверджує необхідність та важливість зовнішнього контролю – аудиту для забезпечення успішної фінансово-господарської діяльності. Теоретична та практична значущість вирішення зазначених питань, недостатня їх наукова та прикладна розробка обумовили актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи «Методичні та організаційні засади обліку та аудиту грошових коштів в сучасних умовах оподаткування (за даними підприємства ХХХ)».

Метою кваліфікаційної (бакалаврської) роботи є обґрунтування теоретичних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку та аудиту грошових коштів на підприємстві ХХХ.

Для досягнення зазначеної мети поставлені такі завдання:

- розкрити теоретичні основи обліку та аудиту грошових коштів;
- охарактеризувати стан обліку та аудиту грошових коштів;
- проаналізувати основні економічні показники підприємства;
- розробити та запропонувати шляхи удосконалення обліку та аудиту грошових коштів;
- узагальнити висновки і пропозиції по темі дослідження

Об'єктом дослідження є процес організації обліку та аудиту грошових коштів як складової облікової системи сільськогосподарського підприємства, зокрема підприємства ХХХ.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та організаційних аспектів ведення фінансового обліку та аудиту грошових коштів на досліджуваному підприємстві.

Методика дослідження. У кваліфікаційній (бакалаврській) роботі використано методи дослідження, які забезпечили розв'язання поставлених завдань. Теоретичним та методичним підґрунтям проведених досліджень стали наукові праці провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, методологія та загальносистемні принципи проведення комплексних досліджень. Із спеціальних методів в роботі були використані: при дослідженні теоретичних засад ведення обліку та аудиту грошових коштів (аналогія, порівняння), при аналітичних дослідженнях (групування, графічного зображення).

Інформаційною базою досліджень були нормативно – правові акти України з питань обліку грошових коштів, річна фінансова звітність підприємства за період з 2017 по 2019рр., періодичні видання з теми дослідження, підручники, монографії.

Практичне значення одержаних результатів Кваліфікаційна (бакалаврська) робота є самостійно виконаною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до вирішення поставленого завдання. Наукові положення, висновки і пропозиції, що виносяться на захист, одержані автором самостійно.

Структура та обсяг роботи. Загальний обсяг роботи складає 95 сторінок, 4 рисунки, 13 таблиць, 84 використаних джерел на 9 стор.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (БАКАЛАВРСЬКОЇ) РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи обліку та аудиту грошових коштів» розглянуто: сутність грошових коштів та їх завдання; підходи до класифікації грошових коштів та її використання для потреб обліку і аудиту; нормативно-правове регулювання обліку та аудиту грошових коштів та їх еквівалентів.

У другому розділі «Стан обліку та аудиту грошових коштів» розглянуто: організаційно – економічну характеристику підприємства; первинний, синтетичний та аналітичний облік грошових коштів у касі; облік грошових коштів на рахунках в банках; оформлення підсумків аудиторського дослідження.

У третьому розділі «Удосконалення обліку та аудиту грошових коштів» розглянуто: актуальні питання обліку грошових коштів за міжнародними стандартами; технологію аудиту Звіту про рух грошових коштів та напрями її удосконалення; удосконалення аудиту грошових коштів в ринкових умовах господарювання.

ВИСНОВКИ

Об'єктом дослідження в даній кваліфікаційній (бакалаврській) роботі є процес організації обліку та аудиту грошових коштів в сучасних умовах оподаткування, як складової облікової системи сільськогосподарського

підприємства, зокрема підприємства ХХХ. При аналізі господарської діяльності нами було встановлено, що загальна площа землі для ведення господарства на протязі 3-х років зазнала незначних змін і складала 4216 га в 2019 році. Характеризуючи чисельність працівників, слід відмітити збільшення цього показника в 2019 році порівнюючи з 2017 роком на 4 чоловіка. Характеризуючи показник чистого прибутку, слід відмітити його зменшення в 2019р. у порівнянні з 2017 роком, так показник зменшився на 14 139 тис. грн. Господарство в 2019 році спеціалізується на вирощуванні соняшника. Так, в рослинництві в 2019р. найбільшу частину в обсязі товарної продукції становить соняшник – 44,4%, зернові та зернобобові – 33,7%. Отже, це свідчить про те, що дане підприємство спеціалізується на вирощуванні продукції рослинництва. Враховуючи той фактор, що показники ліквідності та платоспроможності мають тенденцію до зменшення, можна зробити висновок, що товариство в 2019 році ліквідне і платоспроможне;

Для обліку господарських процесів та діяльності на підприємстві використовується журнально – ордерна форма обліку. Завданнями обліку грошових коштів є: суворий контроль за збереженням, надходженням і витратами грошових коштів; своєчасне оформлення цих операцій відповідними первинними документами; контроль за цільовим характером використання коштів; надання повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у грошових коштах підприємства, для складання звітності; правильне і своєчасне відображення руху грошових коштів у регістрах бухгалтерського обліку. Для узагальнення інформації про наявність та рух грошових коштів в касі підприємства призначений рахунок 30 "Готівка". Це рахунок активний, балансовий, основний. За дебетом рахунку 30 "Готівка" відображається надходження грошових коштів у касу підприємства, за кредитом – виплата грошових коштів із каси підприємства. При аналізі внутрішнього контролю за рухом грошових коштів в касі підприємства нами виявлено недоліки: на підприємстві відсутній чіткий механізм проведення раптових перевірок каси; не визначена періодичність перевірки каси згідно з наказом керівника; залучення до складу комісії одних і тих самих осіб; не належне заповнення реквізитів у прибуткових та видаткових касових ордерах. В 2019 році господарство має один поточний рахунок в ПАТ «Райффайзен Банк Аваль». Для обліку наявності та руху грошових коштів, що знаходяться на рахунках в банку, які можуть бути використані для поточних операцій, в СФГ «Моноліт» призначено рахунок 31 «Рахунки в банках». Це рахунок активний, балансовий, основний, призначений для обліку оборотних активів. За дебетом рахунку 31 «Рахунки в банках» на підприємстві відображається надходження грошових коштів, за кредитом - їх використання. Синтетичний облік операцій за рахунком 31 «Рахунки в банках» здійснюється в Журналі – ордері №1с.-г. та відомості в хронологічному порядку на підставі виписок банку за поточним рахунком і доданих до них документів за кожен день або інший період часу. У практиці бувають випадки, коли з метою приховування зловживань у безготівкових розрахунках окремі виписки знищуються, фальсифікуються записи в них шляхом підчищань та виправлень, отже нами запропоновано

застосовувати метод зустрічної перевірки документів і порівняння операцій, відображених на рахунках бухгалтерського обліку і у виписках банку.

Нами встановлено, що бухгалтерська служба повинна врахувати кілька важливих позицій щодо удосконалення існуючої системи обліку: рівень методологічного забезпечення; систематизацію фінансових відносин і їх категорій; оцінку ресурсів; урахування потреб управління; обслуговування вимог оподаткування; кваліфікацію облікових кадрів. Нами рекомендовано організувати бухгалтерський облік відповідно до встановлених завдань, що були закріплені в Наказі про облікову політику: забезпечити своєчасність та достовірність відображення операцій з зобов'язаннями у бухгалтерському обліку, здійснення контролю за правильністю і законністю використання коштів, взятих у позику, дотримання встановлених строків розрахунків з кредиторами; групування записів в облікових регістрах; забезпечити проведення економічного аналізу з метою доцільності взятих на себе зобов'язань, що дасть змогу встановити певні межі в використанні коштів на ті чи інші потреби; удосконалити існуючий графік документообігу, що стосується взятих на себе зобов'язань за кредитними операціями з метою усунення відставання обліку від встановлених нормативів обробки інформації та подання звітів до органів управління; провести в господарстві аудиторську перевірку, щоб установити недоліки чи позитивні сторони існуючого бухгалтерського обліку. Одним з важливих напрямів удосконалення обліку на підприємстві можна вважати впровадження системи «Клієнт-банк» з повним спектром послуг.

Необхідно також звернути увагу на вдосконалення автоматизації аудиту операцій із грошовими коштами. Необхідно створити таку програму, яка могла б згрупувати всю інформацію, яка необхідна аудитору для складання достовірного аудиторського висновку. Ще одним напрямом удосконалення аудиту грошових коштів у касі та на рахунках у банку є обмін досвідом із такого аудиту з іноземними фірмами. Реалізація вищенаведених рекомендацій дасть змогу вдосконалити аудит грошових коштів в ринкових умовах господарювання.

Таким чином, аудит грошових коштів має велике значення для розуміння ефективності діяльності суб'єкта господарювання, адже завдяки його результатам замовники аудиторських послуг мають можливість оцінити ефективність їх використання. Проте в його організації та проведенні є низка проблем, які потребують першочергового вирішення, адже саме під час здійснення операцій із грошовими коштами може відбуватися багато зловживань та різного роду порушень.

Вважаємо, що запропоновані вище заходи щодо ведення бухгалтерського обліку грошових коштів будуть запроваджені в практичній діяльності підприємства, а також сприятимуть оптимальному розвитку господарства в цілому.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (БАКАЛАВРСЬКОЇ) РОБОТИ

1. Бабійчук Є.В., Чередник А.М., Рось Л.М. Поняття «Облікова політика: коротко про головне». 2020. Матеріали II Всеукраїнської науково - практичної інтернет - конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 15 травня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ ім. П. Василенка, – Х.: «Стильна типографія», 2020. – С.

2. Cherednyk A.M., Babiychuk E.V., Ros L.M. Authorization of accounting: practical moments. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції: менеджмент, аудит та фінанси: стан, проблеми та науково-економічний розвиток. Дніпро: НО «Перспектива», 2020. С. 125-127.

АНОТАЦІЯ

Бабійчук Є.В. «Методичні та організаційні засади обліку та аудиту грошових коштів в сучасних умовах оподаткування (за даними підприємства ХХХ)». – На правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо - кваліфікаційного рівня «Бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». – Харківській національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, Харків, 2020.

Сучасний стан розвитку економіки України характеризується такими негативними рисами, як криза платежів, погіршення платоспроможності підприємств, значний розмір заборгованості підприємств перед партнерами, державою і своїми працівниками. Одна з причин цього — недостатнє володіння керівництвом методами управління грошовими коштами підприємства. Актуальність цього дослідження зумовлена визначальною роллю грошових коштів у діяльності підприємства. В роботі розглянуто теоретичні основи обліку та аудиту грошових коштів, висвітлено стан обліку та аудиту грошових коштів, запропоновано шляхи удосконалення обліку та аудиту грошових коштів.

Нами рекомендовано організувати бухгалтерський облік відповідно до встановлених завдань, що були закріплені в Наказі про облікову політику: забезпечити своєчасність та достовірність відображення операцій з зобов'язаннями у бухгалтерському обліку, здійснення контролю за правильністю і законністю використання коштів, взятих у позику, дотримання встановлених строків розрахунків з кредиторами; групування записів в облікових регістрах; забезпечити проведення економічного аналізу з метою доцільності взятих на себе зобов'язань, що дасть змогу встановити певні межі в використанні коштів на ті чи інші потреби; удосконалити існуючий графік документообігу, що стосується взятих на себе зобов'язань за кредитними операціями з метою усунення відставання обліку від встановлених нормативів обробки інформації та подання звітів до органів управління; провести в господарстві аудиторську перевірку, щоб установити недоліки чи позитивні сторони існуючого бухгалтерського обліку; впровадити систему «Клієнт-банк» з повним спектром послуг.

Ключові слова: грошові кошти, готівка, первинна документація, аудит, звіт про рух грошових коштів.

Список публікацій студента:

1. Бабійчук Є.В., Чередник А.М., Рось Л.М. Поняття «Облікова політика: коротко про головне». 2020. Матеріали II Всеукраїнської науково - практичної інтернет - конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 15 травня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ ім. П. Василенка, – Х.: «Стильна типографія», 2020. – С.

2. Cherednyk A.M., Babiychuk E.V., Ros L.M. Authorization of accounting: practical moments. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції: менеджмент, аудит та фінанси: стан, проблеми та науково-економічний розвиток. Дніпро: НО «Перспектива», 2020. С. 125-127.

SUMMARY

Babiychuk E.V. "Methodological and organizational principles of accounting and auditing of funds in modern tax conditions (according to XXX)". - On the rights of the manuscript.

Qualification work for obtaining the educational - qualification level "Bachelor" in specialty 071 "Accounting and Taxation". - Kharkiv national technical University of agriculture named Peter Vasilenko, Kharkiv, 2020.

The current state of development of Ukraine's economy is characterized by such negative features as the crisis of payments, the deterioration of the solvency of enterprises, a significant amount of debt of enterprises to partners, the state and their employees. One of the reasons for this is the lack of management skills in managing the company's cash. The relevance of this study is due to the decisive role of cash in the enterprise. The paper considers the theoretical foundations of cash accounting and auditing, highlights the state of cash accounting and auditing, suggests ways to improve cash accounting and auditing.

We recommend that we organize accounting in accordance with the established tasks set out in the Order on Accounting Policy: to ensure the timeliness and accuracy of transactions with accounting obligations, control over the correctness and legality of the use of borrowed funds, compliance with deadlines with creditors; grouping of records in accounting registers; to ensure the conduct of economic analysis in order to determine the appropriateness of the commitments, which will allow to establish certain limits in the use of funds for certain needs to improve the existing document flow schedule related to the undertaken obligations under credit operations in order to eliminate the backlog of accounting from the established standards of information processing and submission of reports to the management bodies; to conduct an audit of the farm to identify the shortcomings or strengths of existing accounting, to implement a system of "Client-Bank" with a full range of services.

Key words: cash, cash, primary documentation, audit, cash flow statement.

List of student publications:

1. Бабійчук Є.В., Чередник А.М., Рось Л.М. Поняття «Облікова політика: коротко про головне». 2020. Матеріали II Всеукраїнської науково - практичної інтернет - конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського

національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 15 травня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ ім. П. Василенка, – Х.: «Стильна типографія», 2020. – С. 79-81.

2. Cherednyk A.M., Babychuk E.V., Ros L.M. Authorization of accounting: practical moments. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції: менеджмент, аудит та фінанси: стан, проблеми та науково-економічний розвиток. Дніпро: НО «Перспектива», 2020. Р. 125-127.

Комп'ютерний набір і верстка
Є.В. Бабійчук

Підп. до друку __.__.2019. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 0,9. Обл.-вид.арк.0,9. Тираж 10 прим.

Замовлення № __

Надруковано в КП «Міська друкарня» 61002, м.
Харків, вул. Алчевських, 44 Свідоцтво про державну
реєстрацію: серія ДК № 3613 від 29.10.2009р.